

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-04-15
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 2114-15

KLAGANDE

Kronfågel AB
Åsen 2
641 62 Valla

MOTPARTER

1. Länsstyrelsen i Uppsala län
751 86 Uppsala
2. Länsstyrelsen i Södermanlands län
611 86 Nyköping

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala läns beslut 2015-03-09 i ärende nr 551-2659-13, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Slutliga villkor avseende utsläpp i processavloppsvatten på fastigheten Sködinge-Valla 16:1 i Katrineholms kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar det överklagade beslutet på så sätt att villkor 17 får följande lydelse.

17 a) Föreningens innehåll i det processavloppsvatten som avgår till det kommunala reningsverket får inte överskrida nedan angivna begränsningsvärden

Förening	Begränsningsvärde
BOD ₇	400 mg/l
Totalfosfor	2 mg/l
Totalkväve	165 kg/dygn
Totalfett	50 mg/l

pH får inte överskrida eller underskrida intervallet 6,5–10.

Dok.Id 435018

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00-16:30

b) Det processavloppsvatten som avleds till det allmänna avloppsreningsverket ska vara biologiskt nedbrytbart till minst 95 procent.

c) Provtagning av det behandlade processavloppsvattnet ska ske efter lokal rening och före sammanblandning med sanitärt spillvatten. Villkoret ska kontrolleras genom kontinuerlig flödesproportionell mätning eller annan lämplig mätmetod som bestäms av tillsynsmyndigheten och analyseras som månadsmedelvärde.

Provtagning och analys ska ske i enlighet med gällande EN/ISO-standard eller likvärdig spårbar metod och redovisas till VA-huvudmannen och tillsynsmyndigheten inom 14 dagar efter provtagning. Vid driftproblem eller andra onormala utsläpp av processavloppsvatten ska Kronfågel omedelbart rapportera detta till VA-huvudmannen.

Miljöprövningsdelegationens beslut att upphäva de provisoriska föreskrifter som anges i Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Södermanlands läns tillståndsbeslut av den 13 september 2011 (dnr 551-3445-2010) och att avsluta provotiden beträffande föroreningar i det processavloppsvatten som avgår till det kommunala reningsverket kvarstår.

BAKGRUND

Kronfågel AB, tidigare Lantmännen Kronfågel AB, (i det följande Kronfågel eller bolaget) har tillstånd att bedriva slakteriverksamhet enligt beslut den 13 september 2011 av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Södermanlands län. Tillståndet avser en utökad produktion baserad på högst 115 000 ton slaktvikt per år och fortsatt drift av befintlig avloppsreningsanläggning, som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter, samt fortsatt drift av befintlig anläggning för tvättning av fler än 1 000 motordrivna fordon per år.

För tillståndet meddelades villkor, bl.a. beträffande utsläpp till vatten och kontrollprogram enligt följande

6. Renat processavloppsvatten från anläggningen ska avledas till det allmänna reningsverket. Mängden processavloppsvatten för enskilt dygn får inte överstiga 2 200 m³. Utjämning ska ske så att flödet för en enskild timme inte överstiger 125 m³.

För kontroll av villkoret, se villkorspunkten [16], *Kontrollprogram*.

16. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Programmet ska bland annat ange hur utsläppen ska kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Förslag till reviderat kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter att tillståndet tagits i anspråk.

Ett reviderat provtagningsprogram gällande utsläpp av processavloppsvatten ska, inom samma tid som anges i första stycket, tas fram i samråd med huvudmannen för det allmänna reningsverket (för närvarande *Katrineholm Vatten och Avfall AB*). Provtagningsresultaten ska redovisas till huvudmannen en gång per månad.

I tillståndsbeslutet sköts frågan om slutliga villkor för föroreningar i processavloppsvattnet upp under en prövotid. Kronfågel skulle under prövotiden genomföra följande utredning

U1. Bolaget ska utreda innehållet av BOD₇, totalfosfor, totalkväve och totalfett i det processavloppsvatten som avgår till det allmänna reningsverket. Målsättningen ska vara att begränsa utsläppen till nedanstående dygnsmedelvärden. Fett i utgående processavloppsvatten

ska under utredningstiden mätas i respektive avskiljbart, emulgerat och total halt av fett. Utredningen med åtgärdsalternativ, förslag till åtgärder (inklusive en redovisning av kostnader för olika tänkbara åtgärder), slutliga villkor samt hur villkoren ska kontrolleras, ska lämnas till Miljöprövningsdelegationen senast den 1 januari 2013.

Målsättningsvärden

Förorening	Halt, mg/l
BOD ₇	400
Totalfosfor	2
Totalkväve	50
Totalfett	50

Under prövotiden och till dess miljöprövningsdelegationen beslutat annat gäller enligt tillståndsbeslutet följande provisoriska föreskrift

P1. Föroreningsinnehållet i det processavloppsvatten som avgår till det allmänna reningsverket får inte överskrida nedan angivna dygnsmedelvärden, som genomsnitt under de tre senaste månaderna och pH-värdet får inte ligga utanför angivet intervall.

Förorening	Halt, mg/l
BOD ₇	450
Totalfosfor	2,5
Totalkväve	75
Totalfett	60

pH får inte överskrida eller underskrida intervallet 6,5 -10.

För kontroll av föreskriften, se villkorspunkten [16], *Kontrollprogram*.

Genom senare beslut förlängde miljöprövningsdelegationen prövotiden till den 1 maj 2013. Kronfågel redovisade sin prövotidsutredning den 30 april 2013.

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län beslutade den 9 mars 2015 att följande slutliga villkor ska gälla avseende föroreningar i processavloppsvattnet

17. Föroreningsinnehållet i det processavloppsvatten som avgår till det kommunala avloppsreningsverket får inte överskrida nedan angivna begränsningsvärden.

Förorening	Halt (mg/liter)
BOD ₇	400
Totalfosfor	2
Totalkväve	75
Totalfett	50

pH får inte överskrida eller underskrida intervallet 6,5–10

Haltvillkoret ska kontrolleras genom kontinuerlig flödesproportionell mätning eller annan lämplig metod som bestäms av tillsynsmyndigheten. Provtagning och analys ska ske i enlighet med gällande EN/ISO standard eller likvärdig spårbar metod. Haltvillkoret är uppfyllt om det innehålls minst 10 av 12 kalendermånader. För år 2015 gäller att haltvillkoret är uppfyllt om det innehålls minst 6 av 8 kalendermånader under perioden 1 maj - 31 december.

Kronfågel har nu överklagat villkoret avseende föroreningar i processavloppsvattnet till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN

Kronfågel har, såsom dess talan slutligen bestämts, yrkat att mark- och miljödomstolen ändrar miljöprövningsdelegationens beslut så att villkor 17 får följande lydelse.

17. Föroreningsinnehållet i det processavloppsvatten som avgår till det kommunala reningsverket får inte överskrida nedan angivna begränsningsvärden

Förorening	Mängd
BOD ₇	400 mg/l
Totalfosfor	2 mg/l
Totalkväve	165 kg/dygn
Totalfett	50 mg/l

pH får inte överskrida eller underskrida intervallet 6,5–10.

Totalkväveinnehållet i det behandlade processavloppsvattnet som avleds till det allmänna avloppsreningsverket får efter lokal rening och före sammanblandning med sanitärt spillvatten inte överstiga

a) 10 kg/timme, och

b) sammanlagt 160 kg mellan 05.00-21.00.

18. Det processavloppsvatten som avleds till det allmänna avloppsreningsverket ska vara biologiskt nedbrytbart till minst 95 procent.

19. Provtagning av det behandlade processavloppsvattnet ska ske efter lokal rening och före sammanblandning med sanitärt spillvatten. Villkoret ska kontrolleras genom kontinuerlig flödesproportionell mätning eller annan lämplig mätmetod som bestäms av tillsynsmyndigheten och analyseras som månadsmedelvärde. Provtagning och analys ska ske i enlighet med gällande EN/ISO-standard eller likvärdig spårbar metod och redovisas till VA-huvudmannen och tillsynsmyndigheten inom 14 dagar efter provtagning.

Flödesmätarna ska kalibreras minst en gång per år. Kalibreringen ska utföras av oberoende part.

Vid driftproblem eller andra onormala utsläpp av processavloppsvatten ska Kronfågel omedelbart rapportera detta till VA-huvudmannen.

UTVECKLING AV TALAN

Kronfågel yrkade i sin slutliga prövotidsutredning att villkor 17 skulle utformas som haltvillkor. De begränsningsvärden som bolaget yrkade var i överensstämmelse med de målsättningsvärden som ställts upp i utredningsvillkoret, med undantag för halten kväve. Bolaget bedömde dock att den yrkade halten kväve på 75 mg/l var tekniskt, ekonomiskt och miljömässigt rimlig utifrån de utredningar som bolaget hade genomfört inom ramen för prövotidsutredningen. 75 mg/l var också det begränsningsvärde som slutligen fastställdes av länsstyrelsen. 75 mg/l motsvarar en belastning på 165 kg/dygn vid en maximal mängd processvatten på 2 200 m³/dygn. Bolaget arbetar kontinuerligt med projekt och åtgärder för att bl.a. minska bolagets vattenförbrukning. Dessa projekt har pågått parallellt med handläggningen av prövotidsutredningen. Vid en minskad förbrukning av vatten, och därmed minskade utsläpp av processavloppsvatten ökar koncentrationen av föroreningar per automatik i vattnet. Detta innebär att koncentrationen, mätt som mg/l ökar, även om totalmängden över ett dygn är densamma. Ett villkor som innehåller ett begränsningsvärde för utsläpp av ett visst ämne mätt som mg/l är därför mindre lämpligt när ambitionen är att minska vattenförbrukningen. Till följd av detta

reviderade bolaget slutligen sitt villkorsyrkande avseende processavloppsvatten till att halten av kväve ska mätas som kg/dygn istället för mg/l.

Bolagets åtgärder för att spara vatten har gett resultat. Av ingiven utredning framgår att halten kväve i processavloppsvattnet har ökat när förbrukningen av vatten gått ner. Detta trots att det även vidtagits åtgärder för att minska mängden kväve i processavloppsvattnet.

Som nämnts i prøvotidsutredningen är reningsverket Rosenholm dimensionerat för en totalkvävebelastning på 636 kg/dygn. Då den yrkade totalmängden är densamma som haltvillkoret som fastslagits av länsstyrelsen gör bolaget bedömningen att reningsverket inte påverkas negativt av den yrkade revideringen av villkoret för utsläpp av kväve. Det anförda styrks också av att villkor 6 i bolagets tillstånd reglerar det maximala utsläppet av processavloppsvatten för ett enskilt dygn till 2 200 m³. Den ändring som yrkas i överklagandet innebär därför att totalutsläppen till, och totalbelastningen på, Rosenholms reningsverk per dygn blir densamma som vid haltvillkoret. Den enda skillnaden är koncentrationen av utsläppen per dygn. Genom den yrkade ändringen av villkorskonstruktionen uppnås samma kontroll och begränsning av föroreningshalten i processavloppsvattnet som i miljöprövningsdelegationens beslut men med en faktisk möjlighet för bolaget att minska användningen och utsläppen av vatten. Användning av begränsningsvärden för utsläpp av föroreningar som totalhalt mätt i kg/dygn istället för mg/l är dessutom i enlighet med gällande praxis.

Bolaget konstaterar sammanfattningsvis att de åtgärder som bolaget vidtagit, vilka är i enlighet med kravet på god hushållning, inte går att genomföra med den överklagade villkorskonstruktionen. Den uppkomna situationen, dvs. att ett slutligt villkor förhindrar möjligheten till god hushållning utan att det innebär någon miljönytta i övrigt, är inte i enlighet med miljöbalkens intentioner. Yrkandet som framställs i överklagandet är tekniskt möjligt, ekonomiskt rimligt och miljömässigt motiverat.

INKOMNA YTTRANDEN

Remissmyndigheterna och det kommunala reningsverket som beretts möjlighet att yttra sig har anfört följande.

Länsstyrelsen i Uppsala län

I första hand bör miljöprövningsdelegationens haltvillkor fastställas. I andra hand, för det fall domstolen väljer att fastställa mängdvillkor, ska villkoret kopplas till produktionens verkliga storlek. Kronfågel poängterar särskilt att man frivilligt arbetar kontinuerligt med åtgärder för att minska vattenförbrukningen. Vad som avses med frivilligt är oklart men länsstyrelsen konstaterar följande utifrån vid prövningen ingivna uppgifter om produktionsmängd och vattenförbrukning. Från 2010 har den inlevererade mängden slaktdjur stigit från 44 657 ton till 87 363 ton år 2014. Vattenförbrukningen har under samma period ökat från 254 569 m³ till 629 500 m³. Mängden vatten som används inom slakteriet har ökat från 5,7 m³/ton slaktad kyckling (2010) till 7,2 m³/ton slaktad kyckling (2014). Statistiken visar att bolagets projekt för att minska vattenförbrukningen inte varit framgångsrika. I samband med överklagandet har Kronfågel gett in handlingar över vattenförbrukningen som visar en viss minskning under en kort tidsperiod. Kronfågel har expanderat verksamheten kraftigt under de senaste fyra åren, vilket får antas ge stora rationaliseringsvinster. Det är då, enligt länsstyrelsens uppfattning, naturligt att även miljörelaterade parametrar som vattenförbrukning per ton slaktad kyckling kan rationaliseras på så sätt att vattenförbrukningen per enhet minskar.

Kronfågels förslag till mängdvillkor tar sikte på full produktion. Länsstyrelsen anser att det är lämpligt med haltvillkor för att garantera reningsprestandan även när driften inte når full produktion.

Bygg- och miljönämnden i Katrineholms kommun

Nämnden instämmer i stort med miljöprövningsdelegationens beslut om slutliga villkor och motiveringen till detta. Avseende de av Kronfågel föreslagna villkoren

för utsläpp i processavloppsvatten så anser nämnden att haltvillkoret ska kvarstå. Villkoren bör kompletteras med mängdvärden på kilogram per kalenderår alternativt kilogram per dygn uttryckt i totalkväve, totalfosfor och BOD₇ då det i nuvarande haltvillkor ligger ett motsatsförhållande i vattenbesparande åtgärder och minskning av halterna. Minskas vattenförbrukningen så ökar automatiskt koncentrationen av kväve, fosfor och BOD₇. Om bolaget bara har mängdvillkor vilket föreslagits finns inget incitament för bolaget att jobba med att minska kväveutsläppet. Nämnden anser att det är viktigt miljömässigt att bolaget fortsätter att jobba både med vattenbesparande åtgärder och med frågan om kväveutsläpp. Om villkoret fastställs till enbart kg/dygn kan detta innebära att en större mängd kväve, fosfor och BOD₇ kan släppas över kortare tid på dygnet, till exempel i samband med slakt, till det mottagande reningsverket, vilket kan innebära konsekvenser för reningsprocessen.

Gällande provtagning av processavloppsvatten bör den skrivning som miljöprövningsdelegationen beslutade kvarstå.

Kronfågel påtalar att belastningen till Rosenholms reningsverk är densamma oavsett om det är 165 kg/dygn eller 75 mg/l och att reningsverket är dimensionerat för en högre totalkvävebelastning. Nämnden anser dock att det bör poängteras att Rosenholm är ett kommunalt avloppsreningsverk som har skyldighet att i första hand ta emot hushållspillvatten och inte processvatten. Även om verket har kapacitet i dagsläget att ta emot bolagets höga kvävehalter är det viktigt att även se till kommunens utbyggnad av det kommunala avloppsnätet i framtiden.

Beträffande det allmänna reningsverkets villkorsförslag har nämnden inget att invända. Det är viktigt att ta hänsyn till de synpunkter reningsverket har fört fram gällande nedbrytbarhet, mängder totalkväve per dygn, per timme och tider på dygnet då de har bäst kännedom om reningsverkets kapacitet. Gällande provtagningen, så måste provtagning ske flödesproportionellt och jämt fördelat över veckans alla dagar för att få en rättvisande bild, då slakt inte sker alla dagar i

veckan. Kopia på provtagningsresultaten ska lämnas in varje månad till tillsynsmyndigheten på samma sätt som sker idag.

Sörmland Vatten & Avfall AB (i det följande Sörmlands Vatten)

Rosenholms reningsverk bedrivs enligt tillstånd och är dimensionerat för 636 kg totalkväve per dygn. Det yrkade mängdvillkoret motsvarar omkring 26 procent av de 636 kg kväve per dygn för vilka reningsverket är dimensionerat. Mängdvillkoret motsvarar vidare 35–40 procent av kapaciteten av biosteget vid Rosenholms avloppsreningsverk. För att inte störa den biologiska processen vid Rosenholms reningsverk är det av stor vikt att mängden processavloppsvatten fördelas väl utjämnat över dygnet. För att kunna tillstyrka Kronfågels överklagande om ändring från haltvillkor till mängdvillkor anser Sörmlands Vatten att följande ska föreskrivas i villkor

17. Totalkväveinnehållet i det behandlade processavloppsvattnet som avleds till det allmänna reningsverket får efter lokal rening och före sammanblandning med sanitärt spillvatten inte överstiga
- 165 kg/dygn
 - 10 kg/timma, och
 - sammanlagt 160 kg mellan kl. 05.00-21.00

Föroreningsinnehållet i det processavloppsvatten som avgår till det kommunala avloppsreningsverket får inte överskrida

Förorening	Halt (mg/l)
BOD7	400
Totalfosfor	2
Totalfett	50

pH får inte överskrida eller underskrida intervallet 6,5-10.

18. Det processavloppsvatten som avleds till det allmänna avloppsreningsverket ska vara biologiskt nedbrytbart till minst 95 %.

19. Provtagning av det behandlade processavloppsvattnet ska ske efter lokal rening och före sammanblandning med sanitärt spillvatten. Provtagning ska ske i enlighet med ett av tillsynsmyndigheten fastställt rullande schema minst en gång varje vecka och under dagar då produktion vid anläggningen sker. Den dag provtagning utförs ska två flödesproportionella delprov

uttas. Det första delprovet ska uttas mellan kl. 05.00-21.00 och det andra delprovet ska uttas under samma dygn mellan kl. 21.00-05.00. Vid driftproblem ska Kronfågel utföra extra provtagning.

Senast 14 dagar efter varje provtagningstillfälle ska båda provresultaten redovisas till VA-huvudmannen tillsammans med flödesmängderna för veckans alla dygn.

Flödesmätarna ska kalibreras minst en gång per år. Kalibreringen ska utföras av oberoende part.

Vid driftproblem eller andra onormala utsläpp av processavloppsvatten ska Kronfågel omedelbart rapportera detta till VA-huvudmannen.

Värdena, uttryckta som begränsningsvärden, gäller momentant. Detta förändras inte av att miljöprövningsdelegationen i sitt beslut föreskriver att villkoret ska anses uppfyllt under förutsättning att det innehålls under vissa månader. Av Kronfågel föreslaget villkor om ett begränsningsvärde för totalkväve med 165 kg/dygn mätt som månadsmedelvärde över kalenderåret utgör en avsevärd skillnad mot det av Sörmlands vatten föreslagna begränsningsvärdet om 165 kg totalkväve per dygn.

De utsläppsvillkor och det föreslagna provtagnings- och kontrollvillkoret som Sörmland Vatten föreslagit motiveras av de tekniska begränsningarna vid Rosenholms avloppsreningsverk. Verket är inte dimensionerat för ett högre föroreningsflöde än det som av Sörmland Vatten föreslaget villkor 17 medger. Ökar föroreningsbelastningen på det allmänna avloppsreningsverket – särskilt såvitt avser halterna av totalkväve under de olika tidintervall som anges i villkorsförslaget – riskerar reningsprocesserna vid avloppsreningsverket att helt slås ut. Endast med av Sörmland Vatten föreslagna provtagnings- och kontrollvillkor kan Sörmland Vatten förvissa sig om att utsläpp till det allmänna reningsverket inte överskrider verkets tekniska begränsningar och att reningsprocesserna vid verket riskerar att slås ut.

Naturvårdsverket har förklarat att myndigheten avstår från att yttra sig i målet.

Länsstyrelsen i Södermanlands län har inte hört av sig i mark- och miljödomstolen.

BOLAGETS BEMÖTANDE AV INKOMNA YTTRANDE

Till bemötande av *Länsstyrelsen i Uppsala läns* yttrande har Kronfågel anfört följande. Bolaget motsätter sig haltvillkor. De yrkade mängdvillkoren är kopplade till produktionen, genom bolagets beskrivning av verksamheten och det allmänna villkoret (villkor 1 i tillståndet från 2011). Det nuvarande slaktsystemet installerades under år 2011. Systemet påverkade vattenförbrukningen negativt, vilket avspeglar sig i de siffror som länsstyrelsen redovisat. Vid en jämförelse mellan tidigare och nuvarande slaktsystem står det således klart att vattenförbrukningen i det nuvarande systemet är högre. Mot bakgrund av denna erfarenhet, vilken inte kunde förutses av bolaget, har bolaget löpande arbetat med att sänka vattenförbrukningen på det sätt som anförts. Vidare har bolaget fattat beslut om att byta ut det nuvarande slaktsystemet. Det nya systemet kommer att vara i drift under andra kvartalet år 2016 (anmälan om ändring är insänd till tillsynsmyndigheten). Det nya slaktsystemet kommer att leda till minskad vattenförbrukning och en begränsning av kväveutsläppet. Det bör också påpekas att av den totala vattenförbrukningen är 80 procent direkt proportionerlig mot produktionsvolymen. Att stora rationaliseringsvinster per automatik skulle kunna göras på grund av en expanderande verksamhet är därför inte korrekt. Ett haltvillkor medför att bolagets åtgärder för minskad vattenförbrukning motverkas och begränsas. Ett sådant villkor är därför inte lämpligt.

Till bemötande av *Bygg- och miljönämnden i Katrineholms kommun*s yttrande har Kronfågel motsatt sig komplettering av villkor med mängdvärden kg/kalenderår med hänvisning till sin utveckling av talan.

Till bemötande av *Sörmland Vattens* villkorsförslag har Kronfågel anfört att flera av de föreslagna tilläggen kan accepteras. Dock har bolaget motsatt sig att två delprov ska tas ut, eftersom det enligt bolaget kräver ny mätutrustning, vilket skulle medföra en kostnad för bolaget. Det anser bolaget inte rimligt och menar att det finns andra metoder som är lämpliga för att uppnå syftet med det föreslagna villkoret. Vidare har Kronfågel vidhållit att mätning vid kontroll ska analyseras som månadsmedelvärde.

DOMSKÄL*Förutsättningar för prövningen*

Som framgår nedan har domstolen bl.a. noterat att det utifrån tillgängligt utredningsunderlag inte går att göra säkra beräkningar av hur föroreningsutsläppen angivna som kg per tidsenhet har varierat över tiden. Det kan således sägas finnas vissa brister i beslutsunderlaget. Vidare kan noteras att mottagaren av avloppsvattnet, Sörmlands Vatten, till mark- och miljödomstolen nu inkommit med en del ytterligare synpunkter om vilka krav som bör ställas på bolaget, som miljöprövningsdelegationen inte hade tillgång till vid sin prövning. Dock kan konstateras att Sörmlands Vatten getts tillfälle till att lämna synpunkter till delegationen. Domstolen konstaterar vidare att yrkandet om övergång från haltvillkor till mängdvillkor fanns med i miljöprövningsdelegationens slutliga prövning och att delegationen tagit ställning till detta. De angivna bristerna och det faktum att det hos mark- och miljödomstolen tillkommit synpunkter från Sörmlands Vatten, bedöms inte utgöra sådana omständigheter att en prövning hos mark- och miljödomstolen nu inte kan göras.

Begränsningsvärde för utsläpp av kväve

Kronfågel har yrkat att miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras på så sätt att mängdvillkor fastställs för kväve, i stället för haltvillkor. Kronfågel har bl.a. anført att haltvillkoret för kväve står i ett motsatsförhållande till vattenbesparande åtgärder. Länsstyrelsen i Uppsala län anser i första hand att miljöprövningsdelegationens haltvillkor ska fastställas. Länsstyrelsen kan i andra hand gå med på ett produktionsrelaterat mängdvillkor. Bygg- och miljönämnden i Katrineholms kommun anser att haltvillkoret ska kvarstå och att det ska kompletteras med mängdvärden. Sörmlands Vatten har *för kväve* föreslagit att det i villkor 17 anges tre olika begränsningsvärden: a) 165 kg/dygn, b) 10 kg/timme och c) 160 kg mellan kl. 05.00-21.00 samt att detta villkor kompletteras med ett nytt tilläggsvillkor, villkor 19, om hur och när provtagning ska ske, bl.a. att provtagning ska ske minst en gång varje vecka och att den då ska ske i de två olika

tidsintervallen, samt att provresultaten ska redovisas till VA-huvudmannen senast 14 dagar efter varje provtagningstillfälle. Sörmlands Vatten anser att begränsningsvärdena ska gälla momentant. Kronfågel har medgivit att det föreskrivs mängdvärden enligt Sörmlands vattens förslag, men av Kronfågels slutliga förslag till villkorsformulering framgår att Kronfågel anser de ska gälla som månadsmedelvärden. Kronfågel motsätter sig att provtagning ska ske uppdelat på de två intervallen.

När det gäller frågan om det bör föreskrivas haltvillkor eller mängdvillkor för kväve är det enligt domstolen, uppenbart att det nu överklagade haltvillkoret kan stå i ett motsatsförhållande till vattenbesparande åtgärder, såsom bolaget hävdar. Ett minskat avloppsvattenflöde, som blir följderna av minskad vattenförbrukning, är normalt sett till fördel för driften i ett reningsverk, förutom att detta också är en fördel ur resurshushållningssynpunkt. En följd av att införa mängdvillkor istället för haltvillkor kan bli att föroreningshalterna i det avloppsvatten som går till det kommunala reningsverket ökar något. Det har dock inte framkommit att en sådan haltökning, som en övergång till mängdbegränsningsvärden i detta fall kan leda till, skulle medföra problem med reningen i reningsverket. Om haltvillkoret innebär att Kronfågel måste avstå från vattenbesparande åtgärder eller dra ner på produktionen är det således en utveckling som inte är önskvärd ur vare sig ett miljörelaterat eller verksamhetsanknutet perspektiv.

När det gäller alternativet att övergå till produktionsrelaterat mängdvillkor, som Länsstyrelsen i Uppsala föreslagit i andra hand, anser domstolen att det saknas förutsättningar att utan Kronfågels medgivande föreskriva sådant. Detsamma gäller bygg- och miljönämndens förslag om att mängdvärden ska införas, men bara som ett komplement till det överklagade haltvillkoret, som enligt nämnden ska kvarstå.

Domstolen finner sammantaget att övervägande skäl talar för att bolagets yrkande att, i fråga om utsläpp av kväve, övergå till mängdvillkor, dvs. begränsningsvärden angivna som kg per tidsenhet, ska bifallas.

Domstolen övergår här efter till att bedöma vilka värden som bör föreskrivas och hur de ska kontrolleras.

När det gäller det föreslagna begränsningsvärdet 165 kg/d gör domstolen följande bedömning. Av de i målet redovisade diagrammen med kvävehalter och avloppsvattenflöden kan utläsas att kvävemängderna för vissa månader under perioden januari 2014 – mars 2015 (i vart fall för januari – mars 2015) i genomsnitt legat på en nivå uppemot och en bra bit över 170 kg/d. Det finns inte data som i detalj visar variationen mellan enskilda dygn avseende kg/d (dvs. siffror med kvävehalter och flöden för enskilda dygn saknas), men det kan förutsättas att nivån under vissa enskilda dygn sannolikt har legat ännu högre än så. Detta tyder på att Kronfågel inte med lätthet kommer att, för varje enskilt dygn, kunna underskrida 165 kg/d, vilket är vad Sörmlands Vattens krav om att det ska gälla ”momentant” synes innebära. Det har inte framkommit annat än att reningsverket under den redovisade tidsperioden har fungerat på ett tillfredsställande sätt. Det av bolaget yrkade mängdvärdet, 165 kg/d räknat som månadsmedelvärde, innebär vidare en sänkning av utsläppen i vart fall jämfört med vissa månader under den redovisade perioden. Mot ovanstående bakgrund framstår Sörmlands Vattens krav som alltför strängt. Domstolen finner skäl att bifalla bolaget yrkande att värdet ska gälla som månadsmedelvärde.

När det gäller det av Sörmlands Vatten föreslagna begränsningsvärdet 160 kg/d som föreslås gälla mellan kl. 05 och 22 uppfattar domstolen att syftet är att få en viss utjämning, så att det säkerställs att inte hela den tillåtna dygnsbelastningen 165 kg/d ska komma under det tidsintervallet. Domstolen kan ha förståelse för detta behov och Kronfågel har ju dessutom gått med på att det ska föreskrivas ett värde för det tidsintervallet, men domstolen ifrågasätter ändå om det är ett villkor som behövs för tillståndet. Dels framstår mängden 5 kg/d, som är skillnaden mellan de föreslagna värdena för hela dygnet och det angivna tidsintervallet, som liten, inte minst med beaktande av vad som angivits ovan om redovisade utsläppsnivåer och erfarenheter av reningsverkets funktion. Dels synes det innebära en onödigt komplicerad provtagnings- och kontrollsituation, även om det är svårt att se att det skulle krävas

en ytterligare provtagningsutrustning som bolaget påstår. Domstolen finner således att det inte är nödvändigt att för tillståndet meddela en sådan reglering avseende tidsintervallet kl. 05-22, som Sörmlands Vatten föreslagit. Det bedöms räcka med det dygnsvärde på 165 kg/d (månadsmedelvärde) som ska föreskrivas enligt ovan. Om Sörmlands Vatten tycker sig ha behov av en reglering för det angivna intervallet, bör detta lämpligen kunna ske genom avtal med Kronfågel, där bolagen också tydligt kan komma överens om hur provtagning och beräkning m.m. i så fall ska ske.

I fråga om det av Sörmlands Vatten föreslagna begränsningsvärdet 10 kg/h gör domstolen i allt väsentligt samma bedömning som angivits ovan avseende ett särskilt villkorsvärde för tidsintervallen kl. 05-22. Det är inte helt klart hur Sörmlands Vatten anser att tillsynen över ett timvärde ska ske, men om det innebär provtagning och analys för alla dygnets timmar framstår det som helt orimligt i förhållande till behovet av övervakning. Om det skulle räcka med stickprov för enskilda timmar under intervallen kl. 05-22 respektive kl. 22-05 är det möjligen mer rimligt, men värdet av sådana stickprov synes vara begränsat, bl.a. med beaktande av att svarstiden för de analyser av proverna, som i så fall ska göras, är relativt lång. Således bedöms det, i enlighet med vad som angivits ovan, tillräckligt med ett dygnsvärde på 165 kg/d (månadsmedelvärde). Om Kronfågel ska klara detta dygnsvärde framstår det inte som sannolikt att utsläppen under enskilda timmar kommer att kunna överskrida 10 kg/h annat än mycket litet och under en mycket begränsad del av dygnet, vilket inte torde medföra några beaktansvärda problem i reningsverket. Det kan tilläggas att det faktum att domstolen kommer fram till att det inte ska fastställas begränsningsvärden angivna som mängd per timma i och för sig inte hindrar Sörmlands Vatten från att i avtal ställa krav på Kronfågel att på ett lämpligt sätt utföra kontroller som kan återspegla variationen under dygnets timmar.

Sammantaget ska således det överklagade haltbegränsningsvärdet för totalkväve, 75 mg/l, ersättas med ett mängdbegränsningsvärde, 165 kg/dygn, att gälla som månadsmedelvärde.

Begränsningsvärde för utsläpp av BOD₇, fosfor och totalfett

Beträffande BOD₇, totalfosfor och totalfett har Kronfågel, enligt sitt slutliga yrkande, medgivit att gällande haltvärden ska fortsätta att gälla och att skrivningen, om att de i villkor 17 angivna haltvärdena ska anses uppfyllda om utsläppen underskrider haltbegränsningsvärdena 10 av 12 månader, ska utgå. Kronfågel anser att värdena ska gälla som månadsmedelvärde. Här finner domstolen anledning att slå fast att de, enligt miljöprövningsdelegationens beslut, gällande begränsningsvärdena inte kan tolkas vara annat än månadsmedelvärden. Sörmlands Vatten synes vara av annan uppfattning när man säger att värdena gäller ”momentant”. Den enda förändringen som Kronfågels yrkande i den delen innebär, är således en skärpning så att värdena ska gälla under årets alla 12 månader. Det finns inte förutsättningar att föreskriva om ytterligare skärpning utöver vad Kronfågel medgivit. Detta innebär också att inte heller länsstyrelsens eller nämndens förslag till förändringar kan bifallas. Villkoret bör i den delen således fastställas enligt Kronfågels slutliga yrkande.

Villkor om nedbrytbarhet

Kronfågel har medgivit att det görs ett tillägg om nedbrytbarhet enligt det av Sörmlands Vatten framförda kravet. Domstolen finner inte skäl att frånga vad Kronfågel medgivit. Tillägget anges som villkor 17 b).

Villkor om provtagning, rapportering m.m.

När det gäller villkor om provtagning m.m. bedömer mark- och miljödomstolen, bl.a. med anledning av att domstolen funnit att begränsningsvärden ska gälla som månadsmedelvärden, att det inte finns skäl att fastställa strängare krav än vad bolaget medgivit. När det gäller det föreslagna tillägget om kalibrering av flödesmätare erfar mark- och miljödomstolen att det för tillstånd enligt miljöbalken normalt inte behöver fastställas villkor om kalibrering eller andra rutiner och skötselåtgärder för mätutrustning m.m. Det får förutsättas att kalibrering sker med tillräcklig regelbundenhet så att mätinstrument visar korrekta värden. Domstolen bedömer därför, trots att Kronfågel medgivit Sörmlands Vattens krav i detta avseende, att det inte heller i detta fall är påkallat med ett sådant villkor. Frågan bör

kunna hanteras inom tillsynen och kontrollprogrammet. Villkoret om provtagning m.m. bör formuleras som villkor 17 c), enligt vad som anges i domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 6 maj 2016. Prövningstillstånd krävs.

Agneta Staff

Jan-Olof Arvidsson

I domstolens avgörande har tf. rådmannen Agneta Staff, ordförande, och tekniska rådet Jan-Olof Arvidsson samt de särskilda ledamöterna Agneta Melin och Ronald Bergman deltagit. Föredragande har varit tingsnotarien Henriette Fornas Minerskjöld.

BESLUT

1 (8)

2015-03-09

Dnr: 551-2659-13

Anl.nr: 0483-161

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

Ink 2015-04-17
 MALNR: M 2114-15

Akt... AKTBIL 214-15

Aktbil... 3

Kronfågel AB
 Åsen 2
 641 62 Valla

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen

**Slutliga villkor avseende föroreningar i process-
 avloppsvatten, Kronfågel AB på fastigheten Sköldinge-
 Valla 16:1 i Katrineholms kommun**

*Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 5 kap 1 § 15.10. IED kod 6.4a.
 2 bilagor*

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län, beslutar med stöd av 22 kap. 27 § miljöbalken att följande villkor ska gälla för processavloppsvattnet innan det avgår till det kommunala avloppsreningsverket i meddelat tillstånd den 13 september 2011, dnr 551-3545-2010, avseende Kronfågel AB (organisationsnummer 556145-4223) slakteriverksamhet på fastigheten Sköldinge-Valla 16:1 i Katrineholms kommun.

Villkor 17

Föroreningsinnehållet i det processavloppsvatten som avgår till det kommunala avloppsreningsverket får inte överskrida nedan angivna begränsningsvärden.

Förorening	Halt (mg/liter)
BOD ₇	400
Totalfosfor	2
Totalkväve	75
Totalfett	50

pH får inte överskrida eller underskrida intervallet 6,5-10

Haltvillkoret ska kontrolleras genom kontinuerlig flödesproportionell mätning eller annan lämplig mätmetod som bestäms av tillsynsmyndigheten. Provtagning och analys ska ske i enlighet med gällande EN/ISO standard eller likvärdig spårbar metod. Haltvillkoret är uppfyllt om det innehålls minst 10 av 12 kalendermånader. För år 2015 gäller att haltvillkoret är uppfyllt om det innehålls minst 6 av 8 kalendermånader under perioden 1 maj – 31 december.

Miljöprövningsdelegationen upphäver de provisoriska föreskrifter som anges i tillståndsbeslut meddelat den 13 september 2011 (dnr 551-3445-2010) av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Södermanlands län samt avslutar prövotiden rörande innehållet i det processavloppsvatten som avgår till det kommunala avloppsreningsverket.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar att kungörelse om detta beslut ska införas inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Katrineholms Kuriren, (se bilaga 2). Kungörelsedelgivningen sker enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Redogörelse för ärendet

Tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Södermanlands län lämnade i beslut den 13 september 2011, dnr 551-3545-2010, Lantmännen Kronfågel AB tillstånd till slakteriverksamhet. Tillståndet avsåg fortsatt och utökad verksamhet på fastigheten Sköldinge- Valla 16:1 i Katrineholms kommun. I beslutet uppskötts under en prövotid frågan om slutliga villkor för föroreningar i processavloppsvattnet.

Under prövotiden ska bolaget utreda innehållet av BOD₇, totalfosfor, totalkväve och totalfett i det processavloppsvatten som avgår till allmänna reningsverket. Utredningen inklusive förslag till ytterligare åtgärder, slutliga villkor samt hur villkoren skulle kontrolleras skulle ges in till Miljöprövningsdelegationen senast den 1 januari 2013. Under prövotiden gäller en provisorisk föreskrift om utsläppshalter.

Tidpunkten för redovisning av utredningen har därefter skjutits upp en gång.

Ärendets handläggning

Kronfågel AB kom den 30 april 2013 in med en utredning. Efter kompletteringar kungjordes utredningen i Katrineholms Kuriren och remitterades till miljö- och hälsoskyddsnämnden i Katrineholms kommun, Länsstyrelsen i Södermanlands län och Sörmland Vatten i oktober 2014. Länsstyrelsen i Södermanlands län och miljö- och hälsoskyddsnämnden i Katrineholms kommun har yttrat sig. Bolaget har bemött yttrandena.

Bolagets redovisning

Kronfågel AB (bolaget) yrkar att som slutligt villkor avseende utsläpp i det processavloppsvatten som avgår till det kommunala reningsverket ska följande gälla.

Föroreningsinnehållet i det processavloppsvatten som avgår till det kommunala reningsverket får inte överskrida nedan angivna begränsningsvärden och pH- värdet får inte ligga utanför angivet intervall.

Förorening	Halt (mg/liter)
BOD ₇	400
Totalfosfor	2
Totalkväve	75
Totalfett	50

pH får inte överskrida eller underskrida intervallet 6,5-10

Villkoret ska kontrolleras genom mätningar en gång per månad. Provtagning och analys ska ske i enlighet med gällande EN/ISO standard eller likvärdig spårbar metod. Vid överskridande får villkoret anses uppfyllt om en åtgärd vidtas och därpå följande mätning visar att begränsningsvärdet innehålls.

Bolagets avloppsrening

Processavloppsvattnet från bolagets anläggning samlas upp i en pumpgröp och pumpas sedan till en roterande screen för att ta bort de största partiklarna. Efter detta pumpas vattnet vidare till pumpgröp nummer två och vidare till en fettavskiljare. Från fettavskiljaren leds sedan vattnet till en utjämningsbassäng med syfte att få ett konstant timflöde. Bassängen är försedd med luftagitering för att blanda ut vattnet och hindra partiklar från att sedimentera. Vattnet passerar sedan genom en rör-flockulator innefattande kemisk koagulering och flockning, därefter följer en flotationsenhet. Här tillsätts luft i mycket små bubblor vilka binder flockarna som i sin tur flyter upp till ytan, där de mekaniskt skrapas bort. Det reade vattnet skickas sedan till den kommunala huvudmannens avloppsreningsverk (Rosenholm) för vidare behandling. Avskilt slam och fett levereras till Katrineholm Biogas vid Valla gård.

Under åren 2012 och 2013 har en rad åtgärder vidtagits för att reducera utsläppen av föroreningar. Bland annat har hanteringen av restprodukter som kommer i vakuumsystem byggts om, systemet slutits och avvattningen gjorts effektivare. En ny Roto- Sieve trumsil för rening av processvatten har dubblat avskiljningskapaciteten. Nya rutiner gäller för rengöring; gödsel ska samlas upp istället för att spolas ner i avloppet, lastbilsflak skrapas rent från gödsel som tas omhand separat innan lastbilsflaket spolas. Försök har gjorts där gödsel och vatten från bur- och containertvätt samt gastunnel sugits ut med slambil. Separat hantering av blod med borttransport i slambil har reducerat mängden blod i avloppsvattnet.

Bolaget konstaterar att produktionsvolymen sedan år 2010 har fördubblats men genom en rad förändringar i verksamheten så har kvävehalten minskat och stabiliserats. Bedömningen är att ytterligare sänkningar inte är möjliga utan stora investeringar i verksamheten.

Resultat

Utredningsvillkoren anger ett antal målsättningsvärden för utsläpp av utgående vatten från bolagets reningsanläggning. Bolaget har genom att genomföra åtgärder i

sin anläggning uppnått målsättningsvärdena för processavloppsvattnet, förutom vad gäller totalkväve. Genomförda åtgärder har således inte nått avsett resultat trots stora ansträngningar från bolagets sida.

Att genomföra ytterligare åtgärder för att omhänderta totalkvävet från Kronfågels verksamhet är tekniskt möjligt och kan enligt bolagets bedömning uppnås på två sätt. En egen kväverenningsanläggning kan installeras inom verksamheten. Nyinvesteringen beräknas till mellan 10 till femton miljoner kronor. Driftskostnaden för kvävereningen är hög.

Bolaget förordar ett alternativ där bolaget utnyttjar det nyligen färdigställda kväverenningssteget vid det kommunala avloppsreningsverket (Rosenholm) i Katrineholms kommun. Huvudmannen för verket åtar sig att motta processvatten från Kronfågel AB förutsatt att resthalten kväve som begränsningsvärde och kvartalsmedelvärde inte överstiger 75 mg per liter. Halten innebär vid en maximal mängd processvatten på 2200m³/dygn, en belastning av 165 kg N/dygn. Sammanfattningsvis är det yrkade villkoret på 75 mg totalkväve/liter baserat på de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna för aktuell verksamhet.

Bolaget menar att det framgår av praxis att en verksamhetsutövare inte ska tvingas till orimliga investeringar för att uppnå begränsad miljönytta, se bland annat Mark- och miljööverdomstolens avgöranden MÖD 2009:50, MÖD 2009:39 och MÖD 2006:34. Med anledning av det anförda är det inte rimligt att Kronfågel AB ska investera cirka 10 till 15 miljoner kronor med jämförelsevis höga driftskostnader. Istället är det ostridigt att kväverening i det kommunala avloppsreningsverket är det bästa alternativet vid en rimlighetsavvägning.

Yttranden

Länsstyrelsen i Södermanlands län anför i huvudsak följande. Kronfågel AB har redovisat ett medgivande från Sörmland Vatten, vilka åtar sig att ta emot och rena processavloppsvattnet. Länsstyrelsen anser att denna lösning kan accepteras. Länsstyrelsen vill dock påminna om att tillståndet för Katrineholms avloppsreningsverk innehåller villkor om anslutning av industrier inte får ske om detta påverkas avloppsreningsverkets funktion på ett negativt sätt. Ett villkor bör därför inte formuleras som bindande det vill säga att processavloppsvattnet måste ledas till avloppsreningsverket.

Miljö- och hälsoskydds nämnden anför i huvudsak följande. Nämnden anser att de av bolaget föreslagna villkoren bör kompletteras med mängdvärden på kilogram per kalenderår uttryckt i totalkväve, totalfosfor och BOD₇. Det nuvarande haltvillkoret inrymmer ett motsatsförhållande till vattenbesparande åtgärder och minskning av halterna. Minskas vattenförbrukningen så ökar automatiskt koncentrationen av nämnda parametrar per liter med nuvarande villkor om inte även halterna minskas i samma omfattning, vilket bolaget anger som omöjligt. Det är viktigt att bolagets vattenbesparande åtgärder fortsätter. Nämnden anser att det ska fastställas hur villkoret ska kontrolleras. Provtagning bör fortsatt ske i enlighet med vad som sägs i provotidsföreskriften.

2015-03-09

Dnr: 551-2659-13

Miljöprövningsdelegationen

Nämnden är tveksam till om tillräcklig kartläggning av möjliga kvävekällor gjorts. I bolagets redogörelse saknar nämnden resultaten av genomförda åtgärder som bland annat test med bakteriebärare för möjlig biologisk kväverening.

Nämnden har sedan tidigare begärt att bolaget ska redovisa förbrukade vattenmängder som grundar sig på utgående vatten från bolagets reningsverk. På grund av felaktig placering av flödesmätare har dessa siffror visat sig vara felaktiga. De av den kommunala huvudmannen uppmätta vattenmängderna (för inleverans) har inte godkänts av bolaget eftersom bolaget avskiljer slam med vatteninnehåll.

Nämnden är positiv till förslaget om utökat samarbete mellan va- huvudmannen och bolaget. Vid avvikelser och driftstörningar gällande utgående processvatten ska kontakt tas med kommunens avloppsreningsverk.

Bolaget har föreslagit att vid överskridande av villkor får villkoret anses vara uppfyllt om åtgärd vidtas och därpå följande mätning visar att begränsningsvärdet innehålls. Nämnden motsätter sig bolagets villkorsförslag. Även om ett överskridande har åtgärdats till påföljande mättillfälle kan överträdelser medföra stor påverkan på människors hälsa eller miljö. Ett överskridande kan påverka reningen vid kommunens reningsverk som även har att ta hand om annat avloppsvatten. Vidare kan bolaget, med föreslagen villkorsformulering, i praktiken överskrida sina utsläppsvillkor vid vartannat mättillfälle utan påföljd.

Huvudmannen har medgivit att ta emot processavloppsvatten från bolaget. Bolaget påtalar att det kommunala avloppsreningsverket är dimensionerat för högre kvävebelastning. Nämnden vill poängtera att verket i första hand har skyldighet att ta emot hushållspillvatten och inte processvatten.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget anför i huvudsak följande. Båda remissinstanserna tar upp att det kommunala avloppsreningsverket är avsett för det kommunala avloppssystemet. Det är mycket viktigt för bolaget med en långsiktig överenskommelse med va- huvudmannen.

Bolaget delar nämndens uppfattning att nuvarande villkor är i motsattsförhållande till besparing av vatten. Bolaget arbetar med en lista över miljöbesparande projekt, bland annat om vattenbesparing. Dessa projekt kan inte genomföras med mindre än att halterna för kväve, fosfor och BOD₇ ökar över gällande gränsvärden. Bolaget förordar att nu gällande gränsvärden omräknas till kg/dygn istället för mg/liter.

Bolaget delar inte nämndens uppfattning där det ifrågasätts om tillräcklig kartläggning genomförts av möjliga kvävekällor och om tillräckliga åtgärder vidtagits. Bland annat har reningsverkets bemanning utökats samt ett eget laboratorium inrättats för att erhålla snabbare analysvar. Ytterligare åtgärder är planerade under år 2015 som innebär stora investeringar i verksamheten och som kommer att minska föroreningshalterna i avloppsvattnet.

Projekt pågår för att bygga om i bolagets reningsverk så att korrekt vattenförbrukning kan uppges. Erfarenheter från en annan fabrik inom koncernen

visar att 12- 15 % av inkommande vattenmängd försvinner i processen och återfinns i produkter, fjädrar, slam samt sanitetsvatten. Bolaget har informerat tillsynsmyndigheten om detta och beräkningar av utgående vattenmängd från bolagets reningsverk har baserats på 10 % "svinn".

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljöprövningsdelegationen noterar att remissinstanserna godtar bolagets förslag till rening av processavloppsvattnet från Kronfågel AB innebärande intern behandling av processvattnet med därpå följande anslutning till det kommunala nätet, för slutbehandling i kommunalt avloppsreningsverk. Miljöprövningsdelegationen delar remissinstansernas uppfattning att förslaget kan godtas. Remissinstanserna framför också att verket i första hand är till för kommunalt spillvatten, vilket bör beaktas vid utbyggnad av det kommunala nätet.

Miljöprövningsdelegationen uppfattar att det kommunala avloppsreningsverket i dagsläget och i en överblickbar framtid har kapacitet att ta emot och behandla bolagets processvatten.

Länsstyrelsen i Södermanlands län menar att villkoret inte bör formuleras som bindande för att processavloppsvattnet måste ledas till kommunalt avloppsreningsverk. Detta mot bakgrund av den händelse att processavloppsvattnet påverkar avloppsreningsverket på ett negativt sätt. Mellan bolaget och va-huvudmannen har tecknats avtal om vilka flöden och halter av föroreningar som ska gälla för att det kommunala avloppsreningsverkets ska ha kapacitet att behandla bolagets processavloppsvatten. Miljöprövningsdelegationens konstaterar att det inte finns någon tvingande skyldighet för va-huvudmannen att ta emot ett industriavloppsvatten som inte håller avtalad kvalitet. Frågan är dock av civilrättslig natur och ligger därmed utanför denna prövning.

Bolaget yrkar att villkoret utformas på så sätt att vid ett överskridande får villkoret anses uppfyllt om en åtgärd vidtas och därpå följande mätning visar att begränsningsvärdet innehålls. Miljöprövningsdelegationen anser att en sådan villkorsskrivning i praktiken är ett riktvärdesvillkor. Miljööverdomstolen har i flera domar (MÖD 2009:2, MÖD 2009:9 med flera) utmönstrat begreppen rikt- och gränsvärden. Alla sådana villkor ska enligt domstolen fortsättningsvis utformas som begränsningsvärden. Med hänvisning till detta kan bolagets förslag till villkorsskrivning i denna del inte accepteras.

Bolaget har som det får förstås ändrat sitt yrkande om villkor i och med att bolaget i sitt bemötande förordar att gränsvärdena räknas om till kg/dygn istället för att anges i mg/liter. Bolaget ger inget eget förslag till mängdvillkor. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att ett villkor om mängd av naturliga skäl måste ta sikte på mängder som är rimliga vid full produktion.

Miljöprövningsdelegationen anser att det är lämpligt med haltvillkor för att garantera prestandan på reningsutrustningen vid olika produktionsnivåer och menar att det är osannolikt att inga vattenbesparande åtgärder kan vidtas vid föreslagen haltnivå. I en så pass komplex anläggning bör det till exempel finnas ytterligare

2015-03-09

Dnr: 551-2659-13

Miljöprövningsdelegationen

möjligheter till källsortering och andra nya rutiner för att minska tillförseln av näringsrika flöden till avloppsnätet. Även om bolaget klarar kraven om maximal mängd processavloppsvatten är trenden att vattenförbrukningen per ton slaktad kyckling ökar. Utifrån hushållningsprincipen i miljöbalkens hänsynsregler ska bolaget alltid verka för att hushålla med naturresurser som vatten. En storskaligare drift, med en effektivare hantering, bör också visa sig i minskad förbrukning av vatten per ton slaktad kyckling. I bolagets bemötande anges, som det får förstås, att det finns möjliga projekt för besparing av vatten men att om de genomfördes skulle haltvillkoren inte kunna innehållas. I samma bemötande anges att det under år 2015 kommer genomföras åtgärder som minskar föroreningshalterna i avloppsvattnet. Om föroreningshalterna minskar bör då också vattenförbrukningen kunna minskas.

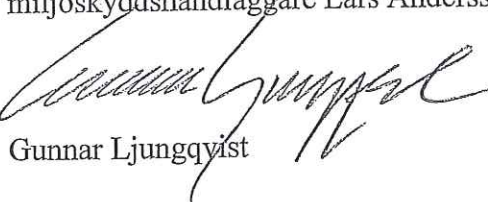
Utifrån vad som framkommit vid provotidsutredningen och med tanke på att haltvillkoren utgör begränsningsvärden anser Miljöprövningsdelegationen att villkoret bör formuleras så att villkoret får anses vara uppfyllt om halterna innehålls minst 10 av 12 kalendermånader.

I avtalsvillkor från va- huvudmannen ställs krav på att mängden spillvatten från bolaget inte ska överstiga 2 200 m³ per dygn. I villkor 6 i gällande tillstånd anges att mängden processavloppsvatten för enskilt dygn inte får överstiga 2 200 m³. Eftersom både halt och flöde därmed är villkorsreglerade anser Miljöprövningsdelegationen att begränsningsvärden avseende mängd förorening inte behövs.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, se bilaga 1. Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 13 april 2015.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län. I beslutet har deltagit länsassessor Gunnar Ljungqvist, ordförande, och miljöskyddshandläggare Ing-Marie Askaner, miljösakkunnig. Ärendet har beretts av miljöskyddshandläggare Lars Andersson.

Gunnar Ljungqvist

Ing-Marie Askaner

Lars Andersson

Bilagor:

1. Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.
2. Kungörelsedelgivning

Sändlista:

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Havs- och Vattenmyndigheten, Box 11 930, 404 39 Göteborg

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

8 (8)

2015-03-09

Dnr: 551-2659-13

Bygg- och miljönämnden, Katrineholms kommun, 641 80 Katrineholm
Länsstyrelsen i Södermanlands län, 611 86 Nyköping

Akten
Miljöskyddsenheten (LA och IMA)
Rättsenheten (GL)

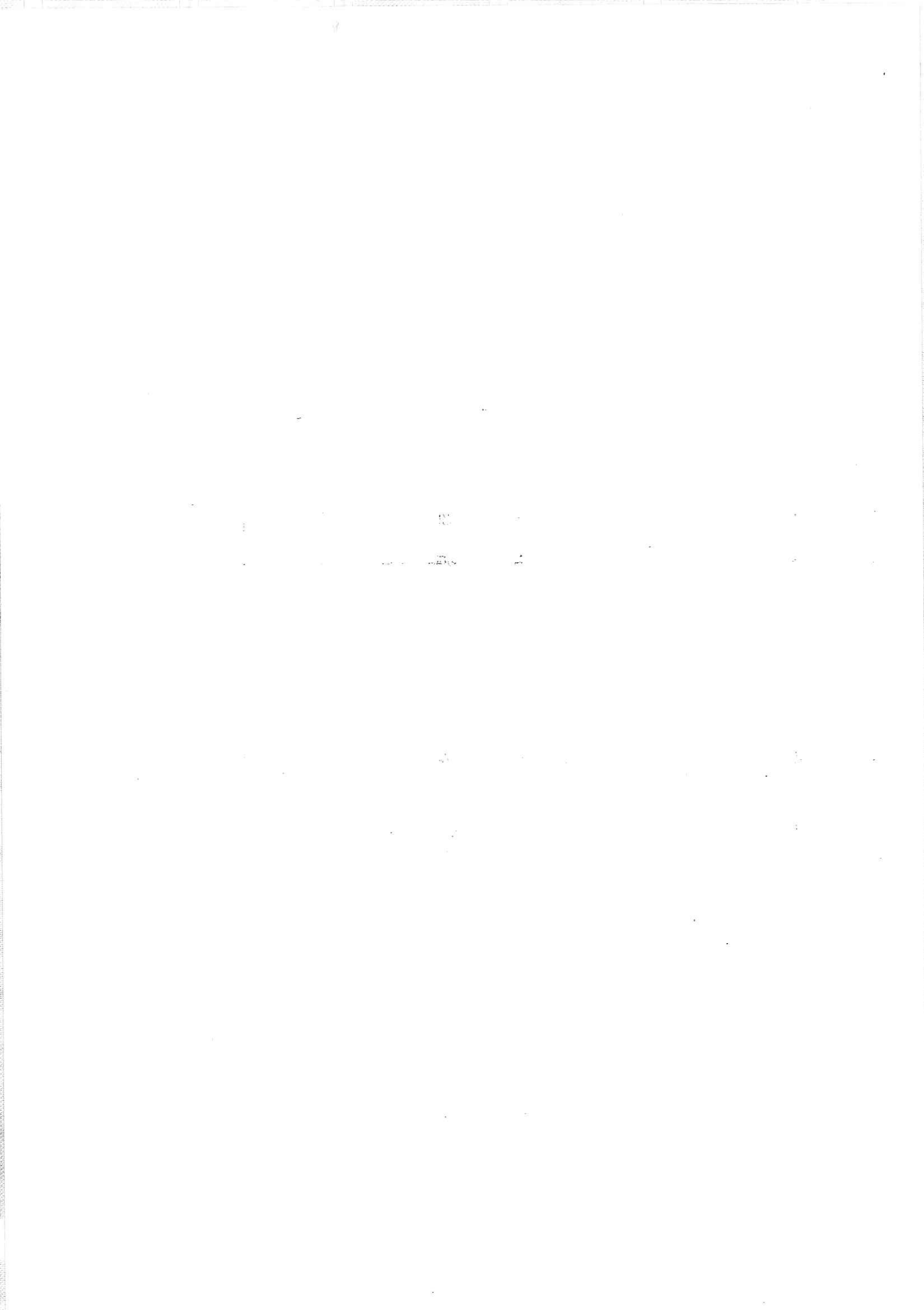
KUNGÖRELSEDELGIVNING

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län, har den 9 mars 2015 (dnr: 551-2659-13) beslutat att meddela Kronfågel AB (orgnr 556145-4223) slutliga villkor, enligt miljöbalken, gällande processavloppsvatten från bolagets anläggning på fastigheten Sköldinge-Valla 16:1 i Katrineholms kommun.

Beslutet finns tillgängligt på Länsstyrelsens diariestation, Hammesplanaden 3 i Uppsala och Stadshuset Gröna Kulle, Djulögatan 41 i Katrineholm. Aktförvarare är Annika Lindholm.

Beslutet får överklagas inom tre veckor räknat från den 23 mars 2015, då delgivning anses ha skett.

LÄNSSTYRELSEN I UPPSALA LÄN

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.